

کلانتری سیاست های اصلی محیط زیست در ۴ سال آینده را ابلاغ کرد

یکشنبه ۱۴ آبان ۱۳۹۶ - ۱۵:۵۴

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در بخشنامه ای خطاب به معاونان و مدیران ستادی و استانی، مدیریت پسماندها، کاهش آلودگی هوای کلانشهرها، مهار ریزگردها و تامین حقایق تالاب ها را چهار سیاست اصلی این سازمان در چهار سال فعالیت دولت دوازدهم ابلاغ کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت به نقل از محیط زیست (پام)، عیسی کلانتری معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در بخشنامه ای خطاب به معاونان و مدیران ستادی و استانی، چهار سیاست اصلی این سازمان در چهار سال فعالیت دولت دوازدهم را ابلاغ کرد.

در بخشنامه عیسی کلانتری آمده است که پیرو تصمیم های اتخاذ شده در جلسه روز شنبه ۶ آبان ماه با رئیس جمهور، مقرر شد اهمیت و حفظ محیط زیست در کانون توجه و برنامه ها قرار گیرد و بر چهار سیاست اصلی محیط زیست در چهار سال آتی تاکید شد.

کاهش قابل ملاحظه معضل آلودگی هوا و حرکت به سمت شرایط متعارف زیست محیطی در کلانشهرها تا پایان دولت دوازدهم، شناسایی کانون های داخلی ریزگردها به عنوان یکی از مخلوقات توسعه ناپایدار و مهار و تثبیت آن به نحو مقتضی، ساماندهی وضعیت پسماند در کلانشهرها و شهرهای اولویت دار مناطق شمالی و پاکسازی این مناطق، تخصیص و تامین حقایق های زیست محیطی تالاب ها، دریاچه ها و رودخانه های کشور به نحو معقول؛ چهار سیاست ابلاغی رییس سازمان حفاظت محیط زیست هستند.

منبع: پایگاه اطلاع رسانی دولت

<http://dolat.ir/detail/300899/%D8%A9%D9%84%D8%A7%D9%86%D8%AA%D8%B1%DB%8C-%D8%B3%DB%8C%D8%A7%D8%B3%D8%AA-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%A7%D8%B5%D9%84%DB%8C-%D9%85%D8%AD%DB%8C%D8%B7-%D8%B2%DB%8C%D8%B3%D8%AA-%D8%AF%D8%B1-4-%D8%B3%D8%A7%D9%84-%D8%A2%DB%8C%D9%86%D8%AF%D9%87-%D8%B1%D8%A7-%D8%A7%D8%A8%D9%84%D8%A7%D8%BA-%DA%A9%D8%B1%D8%AF>

برنامه محیط زیستی دولت دوازدهم

موفقیت های دولت یازدهم در زمینه محیط زیستی و ارتقای عملکرد محیط زیستی ایران بر اساس شاخص های بین المللی و دست آوردهای مشهودی نظیر موفقیت در پیشبرد احیای دریاچه ارومیه، احیای تالاب هورالعظیم و کاهش آلودگی هوای

کلانشهرها به علاوه خیزش آگاهی عمومی در زمینه محیط‌زیست نشان می‌دهد رویکردهای دولت یازدهم در زمینه محیط‌زیست باید ادامه یابد. دولت دوازدهم همه راهبردهای ۱۲گانه زیر را که در دولت یازدهم اجرایی شده، ادامه خواهد داد.

۱. ایجاد مدیریت یکپارچه و کارآمد کاهش آلودگی هوای کلانشهرها،
۲. اجرای جدی برنامه مدیریت خاک، پسماند و فاضلاب و تکمیل مقررات آن،
۳. ارتقای کارآمدی در حفاظت منابع طبیعی و تنوع زیستی،
۴. احیا و اثربخش کردن شورای عالی محیط زیست و تشکیل و ارتقای اثربخشی صندوق محیط‌زیست،
۵. تقویت و حمایت سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیستی،
۶. آموزش و ترویج سواد، اخلاق، رفتار و عمومی‌سازی فرهنگ محیط زیست،
۷. ارتقای دیپلماسی آب و احیای دیپلماسی محیط زیست با تأکید بر معضل ریزگردها،
۸. توانمندسازی ساختاری و اقتدار محیط زیست در حاکمیت از طریق ارتقای جایگاه سازمان حفاظت محیط‌زیست در برنامه‌ریزی توسعه کشور،
۹. تقویت ارزیابی محیط‌زیستی و اجتماعی اجتماعی در همه طرح‌ها و اعمال معیارهای ناشی از اقتصاد محیط زیست در برنامه‌ریزی توسعه،
۱۰. اتخاذ رویکرد هزینه-فایده محیط‌زیستی در همه برنامه‌ریزی‌ها،
۱۱. اجرای ابزارهای انگیزشی بازارمبنا و توسعه اشتغال سبز،
۱۲. لحاظ کردن آمایش سرزمین با محوریت آب و محیط‌زیست در برنامه‌ها و طرح‌های توسعه الگوی توسعه کشور.

ضمن ادامه دادن مسیر چهار سال گذشته در قالب محورهای فوق، چهار برنامه که در ادامه تشریح می‌شود، پیگیری و اجرا خواهد شد.

پیگیری برای تصویب لوایح محیط‌زیستی در مجلس

تصویب لوایح مرتبط با حفاظت از محیط‌زیست به دلایل مختلف و از جمله تعارضاتی که رعایت استانداردهای محیط‌زیستی با برخی منافع محلی دارد، بسیار دشوار و زمان‌بر و توأم با مخالفت‌های بسیار است. تدوین زیرساخت حقوقی حفاظت از محیط‌زیست نیز برای تثبیت حقوق محیط‌زیست ضروری است. برنامه جدی برای پیگیری تصویب و اجرایی‌شدن لوایح تدوین‌شده در دولت یازدهم، در دستور کار دولت دوازدهم خواهد بود. پیگیری تصویب چهار لایحه زیر در اولویت خواهد بود.

۱. لایحه هوای پاک
۲. لایحه حفاظت خاک
۳. لایحه ارزیابی محیط‌زیستی
۴. لایحه حفاظت از تالاب‌ها

اصلاح روند تصمیم‌گیری در کمیته ماده ۲ آیین‌نامه ارزیابی اثرات محیط زیستی

بخش مهمی از مشکلات محیط‌زیست ناشی از فرایند تصویب و اخذ مجوز اجرای طرح‌های بزرگ نظیر سدها، کارخانجات، جاده‌ها و سایر زیرساخت‌ها بوده است. ارزیابی اثرات محیط‌زیستی باید به صورت کاری تخصصی و با نهایت شفافیت، بدون اعمال قدرت و سلیق ضد محیط‌زیستی حامیان پروژه‌های بزرگ انجام شود. اصلاحات در فرایند کمیسیون ماده ۲ باید متضمن رسیدن به اهداف زیر باشد:

۱. رعایت حداکثر شفافیت و دسترسی متخصصان و عموم فعالان محیط‌زیست به نتایج ارزیابی تأثیر محیط‌زیستی،
۲. مشارکت اجتماعات تحت تأثیر طرح‌ها و پروژه‌ها در ارزیابی تأثیرات محیط‌زیستی،
۳. ارتقای سطح ارزیابی تأثیر محیط‌زیستی به «ارزیابی محیط‌زیستی استراتژیک»
۴. ارتقای جایگاه حقوقی نتایج ارزیابی تأثیر محیط‌زیستی به سطحی که در دادگاه‌ها بتوان به آن‌ها استناد کرد و افراد و گروه‌های تحت تأثیر پروژه‌ها بتوانند از حقوق خود به استناد این گزارش‌ها دفاع کنند،
۵. ناممکن ساختن تصویب، اجرا و تخصیص اعتبارات پروژه‌ها بدون اخذ مجوز محیط‌زیستی در فرایند شفاف کمیسیون ماده ۲.

ارتقای حکمرانی و بهره‌وری در مصرف منابع آب

تعدیل مسأله و بحران آب در ایران از اولویت‌های برنامه ششم توسعه است. دولت دوازدهم باید در زمینه مسأله آب اقدامات جدی انجام دهد که در این راستا برنامه‌ها و اقدامات زیر پیگیری خواهد شد.

۱. تدوین «گزارش ملی آب» با هدف مشخص کردن روندهای توسعه کشور که منجر به بروز بحران آب شده و مشخص ساختن برنامه‌های دقیق اجرایی برای اصلاح مسیر،
۲. اولویت دادن به مدیریت غیرسازه‌ای منابع آب و مدیریت تقاضا،
۳. احیای رودخانه‌ها و رعایت حقایق محیط‌زیستی،
۴. تدوین برنامه‌های توسعه کالبدی مبتنی بر آمایش سرزمین و پتانسیل آب کشور،
۵. توسعه بستر قانونی، اصلاح مقررات و نهایی کردن تدوین قانون جامع آب کشور،
۶. اصلاحات ساختاری، از جمله در نظر گرفتن حوضه‌های آبریز و نه استان‌ها به منزله واحد اصلی مدیریت یکپارچه منابع آب،
۷. بازچرخانی آب و استفاده از پساب تصفیه‌شده در بخش کشاورزی محصولات غیرخوراکی با رعایت ملاحظات بهداشتی و محیط‌زیستی،
۸. تأمین بخشی از آب صنایع از طریق بازچرخانی
۹. تخصیص حقایق محیط‌زیستی رودخانه‌ها، تالاب‌ها، دریاچه‌ها،
۱۰. ادامه بازنگری و تعیین حجم مخازن سدهای در حال طراحی با توجه به تغییرات هیدرولوژیک،
توجیه اقتصادی و ارزیابی آثار محیط‌زیستی،

۱۱. محدود کردن مصارف آب در بخش‌های مختلف به توان اکولوژیک حوضه آبریز
۱۲. اجرای طرح تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی،
۱۳. ادامه تلاش برای کاهش مصرف آب در بخش کشاورزی با ارتقای بهره‌وری و کاربرد فناوری‌های جدید کشاورزی و آبیاری،
۱۴. تأمین امنیت غذایی کشور (نه لزوماً خودکفایی در تمام محصولات کشاورزی و دامی) با توجه به تجارت آب مجازی،
۱۵. تأکید بر اقدامات آبخیزداری برای حفاظت از منابع آب و خاک در حوضه آبریز،
۱۶. کاهش درصد و تلفات آب بدون درآمد در شبکه آب شهری و روستایی
۱۷. زمینه‌سازی برای جداسازی شبکه آب شرب و بهداشتی،
۱۸. سرمایه‌گذاری در زمینه استفاده از تکنولوژی‌های بومی و سازگار با اقلیم و بوم‌شناسی کشور (کاریزها، جمع‌آوری آب باران و...)
۱۹. اهمیت دادن به ارزش اقتصادی آب در تمامی مصارف و ایجاد بازار آب،
۲۰. اصلاح نظام تعرفه‌ها و قیمت گذاری واقعی آب، متناسب با پوشش هزینه‌ها
۲۱. احداث تصفیه‌خانه‌های فاضلاب و تکمیل شبکه‌های آبیاری و زهکشی همزمان با اتمام سدها،
۲۲. تقویت سیستم پایش برای کاهش آسیب‌پذیری منابع آب سطحی و زیرزمینی
۲۳. استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد برای صیانت آب،
۲۴. مشارکت تشکل‌های بهره‌برداران آب در مدیریت تأسیسات آبی و تقویت ظرفیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد،
۲۵. آگاهی‌رسانی و جلب مشارکت عمومی،
۲۶. همکاری علمی و تبادل تجربیات با نهادهای بین‌المللی آب.

پیشبرد اقتصاد سبز

دسترسی به انرژی ارزان از منابع سوخت فسیلی سبب افزایش شدت مصرف انرژی در کشور شده است. این مصرف با عقب‌ماندگی فناوریانه و نظام‌های قیمت‌گذاری ناکارآمد انرژی تلفیق شده و در نهایت وضعیت نامساعدی از نظر اقتصادی و محیط‌زیستی برای مصرف انرژی در ایران رقم زده است. بهبود این وضعیت مستلزم پیگیری برنامه‌های زیر است.

۱. حمایت از تولید انرژی‌های تجدیدپذیر از منابع باد و خورشید از طریق اصلاح نظام‌های قیمت‌گذاری انرژی، همکاری فناوریانه با کشورهای پیشرو و اعمال استانداردهای محیط‌زیستی سختگیرانه،
۲. تدوین نظام جامع مدیریت پسماند پایدار با تأکید بر: تفکیک زباله‌های جامد از مبدأ، تقویت صنعت بازیافت پسماندهای جامد، تقویت بازارهای تولید و فروش محصولات بازیافتی، و روش‌های پایدار دفع پسماندهای شهری (از جمله تبدیل پسماندها به کمپوست و انرژی)، و تخصیص اعتبارات لازم برای اجرای برنامه‌های پیشنهادی این نظام جامع،

۳. حمایت از بازیافت زباله و تولید کمپوست برای جلوگیری از آلودگی خاک توسط زباله‌ها، و کمک به احیای کیفیت خاک‌های ایران از طریق مصرف کمپوست،
۴. حمایت از تولید و انتقال فناوری در زمینه وسایل مصرف‌کننده انرژی با استانداردهای مصرف انرژی بهتر،
۵. حمایت از تولید محصولات ارگانیک کشاورزی و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای تولید کشاورزی با کود و سم کمتر، تخصیص اعتبارات و اولویت به ساخت مجتمع‌های تولید کودهای ارگانیک برای توسعه کشاورزی پایدار.
۶. اعمال تعرفه‌های مالیاتی و جریمه‌های زیست‌محیطی بر محصولاتی که با استانداردهای زیست‌محیطی پایین تولید می‌شوند.
۷. حمایت از توسعه تکنولوژی بومی سازگار با محیط‌زیست، و دادن تسهیلات برای وارد کردن تکنولوژی‌هایی که آلودگی‌زدایی کمتری دارند.
۸. ادامه سیاست‌ها و برنامه‌های ملی تدوین‌شده برای مقابله با تغییر اقلیم و کاهش گازهای گلخانه‌ای.
۹. حمایت از گردشگری محیط‌زیستی با رعایت استانداردهای حفظ محیط‌زیست.

تداوم جلب مشارکت عمومی

بهبود وضعیت محیط‌زیست ایران نیازمند مشارکت و نظارت عمومی، و همچنین ارتقای آگاهی عموم جامعه درباره ضرورت حفظ محیط‌زیست و جلوگیری از تداوم روندهای مخرب است. این مهم همچنین نیازمند آموزش عمومی گسترده درباره محیط‌زیست است. چنین کاری به کمک سمن‌ها و مشارکت مردمی امکان‌پذیر است. برنامه‌های زیر در دولت دوازدهم پیگیری خواهد شد.

۱. گسترش آموزش فراگیر، از پیش دبستانی تا دانشگاه- آموزش منتهی به تغییر رفتار،
۲. توسعه ارتباطات راهبردی در حوزه محیط‌زیست از طریق همکاری با هنرمندان، دانشگاه‌ها، بخش خصوصی، فعالان محیط‌زیست و شهروندان،
۳. توسعه سامانه‌های جلب مشارکت و نظارت مردمی در حفظ محیط‌زیست در فضای مجازی و توانمندسازی مردم برای نظارت محیط‌زیستی از طریق ارائه اطلاعات درباره محیط‌زیست ایران و عوامل مخرب آن به مردم

برای مشاهده برنامه دولت دوازدهم می‌توانید به نشانی‌های زیر مراجعه نمایید.

<http://www.iew.ir/1396/02/22/53672>

<http://dolat12.dobareiran.com>